

Протокол № 5
засідання групи зі змісту та якості освіти
кафедри педагогіки та психології

м. Дніпро

20 грудня 2018 р.

Присутні:

1. Волкова Н.П., д.п.н., проф., зав. каф. педагогіки та психології
2. Сапожников С.В., д.п.н., проф., проф. каф. педагогіки та психології
3. Лебідь О.В., к.п.н., доцент, докторантка каф. педагогіки та психології
4. Бикова В.О., к.п.н., доцент, доц. каф. педагогіки та психології
5. Павленко О.О., д.п.н., проф., зав. каф. кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки Університету митної справи та фінансів, Роботодавець
6. Зеленська Л.І., д.п.н., проф., зав. каф. фізичної та економічної географії факультету економіки Дніпровського національного університету ім. Олеса Гончара, Роботодавець
7. Кожушкіна Т. Л., Директор Дніпровського державного коледжу технологій і дизайну Роботодавець
8. Олійник І.В., к.п.н., доц. каф. педагогіки та психології, випускниця аспірантури
9. Токарева А.В., к.п.н., доц. каф. іноземних мов Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, випускниця аспірантури
10. Феднова І.М., здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня із спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Оргкомітетом зборів запропоновано обрати голову зборів та секретаря.

Учасники зборів обрали:

Голова зборів:	Волкова Наталія Павлівна
Секретар:	Олійник Ірина Вікторівна

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Шляхи реалізації прав здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін.
2. Результати опитування роботодавців щодо якості підготовки аспірантів.
3. Результати моніторингу здобувачів третього рівня вищої освіти.

Головуючий зборів запропонував затвердити порядок денний засідання групи.
Голосували «за» - одноголосно

І. Слухали: По першому питанню: Волкову Н.П., Павленко О.О., Сапожникова С.В., Зеленську Л.І., Кожушкіну Т. Л., Олійник І.В., Феднову І.М..

З метою реалізації автономних принципів організації освітнього процесу та надання здобувачам можливості самим формувати траєкторію власного навчання в Університеті діє система викладання дисциплін за вільним вибором здобувачів.

Самостійний вибір здобувачем дисциплін для вивчення стає індивідуальною програмою його навчання, що є важливим чинником задоволення власних інформаційних запитів та його самовдосконалення як майбутнього фахівця.

Формування пакету вибірових дисциплін вільного вибору здобувач здійснює з урахуванням потреб ринку праці, власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності.

У підрозділі 2.3 «Порядок вибору дисциплін» ПП-551-047 Положення про організацію освітнього процесу прописані: порядок здійснення вибору дисциплін гуманітарного та фундаментального циклів підготовки і порядок вибору дисциплін циклу професійної підготовки здобувачами вищої освіти.

Вибір дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти циклу професійної підготовки відбувається на кафедрі педагогіки та психології, за наступним алгоритмом:

Надання кафедрою до департаменту дидактики переліку дисциплін вільного вибору здобувача з поділом за семестрами на наступний навчальний рік та анотацій запропонованих дисциплін.

Розміщення анотацій дисциплін вільного вибору здобувача на web сторінці кафедри та відділу аспірантури.

Інформування здобувачів про початок та терміни проведення вибору дисциплін професійного циклу підготовки.

Збір письмових заяв здобувачів щодо вибору дисципліни для вивчення у наступному семестрі.

Обробка заяв і вибір дисциплін, за якими буде проводитися навчання у наступному семестрі (обирається дисципліна, яку обрала більшість здобувачів).

Формування груп здобувачів з дисциплін, за якими буде проводитися навчання.

Підготовка Розпорядження щодо формування персонального складу груп з вибірових дисциплін.

Корегування планового навантаження викладачів з урахуванням дисциплін вільного вибору.

Складання розкладу занять на наступний семестр з урахуванням вибірових дисциплін.

Корегування за заявами здобувачів персонального складу груп, розкладу занять та навантаження викладачів.

Контроль за виконанням здобувачами навчального плану щодо дисциплін вільного вибору здобувача.

Формування відомостей обліку успішності з дисциплін вільного вибору здобувача згідно Розпорядження щодо формування персонального складу груп з вибірових дисциплін.

З метою вивчення рівня задоволеності аспірантів, як споживачів освітніх послуг, якістю освітніх програм, а саме: змістовним наповненням програми, в Університеті імені Альфреда Нобеля проводяться моніторинги. Дисципліни вільного вибору аспіранта є однією з складових ОНП. В Університеті проводиться моніторинг якості організації вибору навчальних дисциплін вільного вибору. Результати моніторингу розглядаються на засіданнях ректорату, клубу аспірантів. Приймаються відповідні рішення, у тому числі щодо внесення змін до переліку вибірових дисциплін.

Враховуючи викладене, *ухвалили:*

1. Чітко дотримуватися порядку вибору дисциплін, зазначеного в Положенні про організацію освітнього процесу.

II. Слухали: По другому питанню: Павленко О.О., Зеленську Л.І., Токареву А.В., Бикову В.О.

Професор Павленко О.О. Уже тривалий час Університет митної справи та фінансів, зокрема кафедра іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки тісно співпрацює з кафедрою педагогіки та психології ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля.

Хотілося б відмітити помітний рівень зростання професіоналізму аспірантів, їх здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної освіти, у тому числі в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, готовності до реалізації стратегії саморозвитку, уміння володіти засобами, що дають можливість ефективно організовувати та контролювати результати власної науково-педагогічної діяльності, високий рівень відповідальності за виконання поставлених науковим керівником дослідницьких завдань. У цьому

ми вбачаємо велику заслугу викладачів вашого університету, які на високому професійному рівні здійснюють їх навчання за освітньо-науковою програмою «Професійна освіта».

У тренінгових заняттях, які проводились на базі Університету митної справи та фінансів брали активну участь аспіранти Карпова Марина Євгеніївна, Верченко Лідія Сергіївна, які відрізнялися від інших учасників високим рівнем уміння спілкуватися (усно та письмово) англійською мовою в науковому просторі для розв'язання психолого-педагогічних завдань у галузі професійної освіти.

Враховуючи викладене, **ухвалили:**

1. Інформацію щодо відгуків про роботу випускників взяти до уваги.
2. Урахувати пропозиції роботодавців щодо покращення освітнього процесу.

III. Слухали: По третьому питанню С.І. Куянову.

В Університеті моніторинг задоволеності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії як споживачів освітніх послуг, шляхом анкетування, проводився двічі.

Перший моніторинг відбувся протягом травня 2018 року, другий – у листопаді 2018 року.

У опитуванні взяли участь: 14 осіб – у травні, 19 осіб – у листопаді.

Узагальнені результати на перше питання анкети «Чи задоволені Ви тим, що навчаєтеся на обраній Вами спеціальності?» представлені у табл. 1.

Таблиця 1

Задоволеність здобувачів вищої освіти навчанням на обраній спеціальності (у %)

Рівень задоволеності	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Задоволений	85,7	89,5
Частково задоволений	14,3	10,5
Не задоволений	-	-

Результати, отримані в травні і листопаді не мають істотних відмінностей. 85,7-89,5% учасників опитування задоволені тим, що навчаються на обраній спеціальності в аспірантурі. Учасникам опитування, які обирали відповідь «частково задоволений» пропонувалось вказати чому саме. Причинами вказані: «необхідно створити умови для забезпечення створення індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів; необхідно збагатити блок вибіркового навчальних дисциплін».

На друге питання анкети «Чи знаєте Ви, що Ваше навчання відбувається у відповідності до затвердженої освітньо-наукової програми?» отримані результати відображені у табл. 2.

Таблиця 2

Обізнаність здобувачів вищої освіти щодо навчання за затвердженою освітньо-науковою програмою (у %)

Варіанти відповідей	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Так	71,4	78,9
Ні	28,6	21,1

Результати, отримані в травні і листопаді не мають істотних відмінностей. Переважна більшість опитаних здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», які навчаються за освітньо-науковою програмою 015 Професійна освіта у Вищому навчальному закладі «Університет імені Альфреда Нобеля» (71,4% - у травні та 78,9% - у листопаді) знає, що їх навчання відбувається у відповідності до затвердженої освітньо-наукової програми.

У третьому питанні з'ясовувалося, чи ознайомлені майбутні доктори філософії з цілями освітньо-наукової програми (табл. 3)

Поінформованість здобувачів вищої освіти щодо цілей освітньо-наукової програми (у %)

Варіанти відповідей	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Так	57,1	57,9
Ні	14,3	10,5
Трудно відповісти	28,6	31,6

У травневому опитуванні – 28,6%, а у листопаді – 31,6% опитаним важко відповісти на поставлене питання, що свідчить про невпевненість в своїх знаннях щодо цілей освітньо-наукової програми. 14,3 (10,5) відсотків опитаних не знають цілей освітньо-наукової програми. Завідувачу випускової кафедри, науково-педагогічним працівникам необхідно приділити увагу формуванню у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії розуміння цілей їх професійного розвитку.

Опитуваним пропонувалось оцінити якість освітніх послуг, які надає Університет імені Альфреда Нобеля за шкалою від 2 до 5, де:

- 5 – задоволений повністю;
- 4 – в більшій мірі задоволений;
- 3 – не в повній мірі задоволений;
- 2 – не задоволений.

Отримані результати представлені у табл. 5.

Таблиця 5

Оцінка якості освітніх послуг, які надає Університет здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (у %)

Рівень задоволеності	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Задоволений повністю	85,7	89,5
В більшій мірі задоволений	14,3	10,5
Не в повній мірі задоволений	-	-
Не задоволений	-	-

Таким чином, за результатами опитувань у травні – 85,7% (14 осіб), а у листопаді – 89,5% (19 осіб) учасників анкетування задоволені якістю освітніх послуг, які надає Університет. Завдання колективу Університету – враховувати в своїй діяльності конструктивні зауваження незадоволених отримувачів освітніх послуг, підтримувати високу оцінку якості та розширювати спектр освітніх послуг.

Щодо достатності виділеного часу на вивчення навчальних дисциплін (враховуючи усі види робіт: аудиторну, самостійну, індивідуальну) для оволодіння відповідними компетентностями здобувачі вищої освіти дали оцінку (табл. 6).

Таблиця 6

Оцінка достатності обсягу часу, який виділяється на вивчення навчальних дисциплін

Варіанти відповідей	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Достатній	78,6	89,5
Більшою мірою, достатній	21,4	5,2
Не цілком достатній	-	5,3

Таким чином, у травні – 78,6%, а у листопаді – 89,5% опитаних вважають існуючий розподіл часу на вивчення навчальних дисциплін за усіма видами робіт об'єктивним. Серед зауважень щодо розподілу часу: «мало практики».

Щодо оцінки відповідності структури освітньо-наукової програми – переліку навчальних дисциплін, очікуванням здобувачів (чи присутні всі дисципліни, вивчення яких, на їх думку, необхідно для майбутньої викладацької діяльності та підготовки дисертаційного дослідження; чи

немає дублювання дисциплін; немає порушення логіки викладання дисциплін та ін.) отримані результати узагальнені у табл. 7.

Таблиця 7

**Відповідність структури освітньо-наукової програми очікуванням здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Варіанти відповідей	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Відповідає	85,7	89,5
В основному відповідає	14,3	10,5
Більшою мірою не відповідає	-	-
Не відповідає	-	-

Відповідно до вищезазначених результатів, діючи в Університеті освітньо-наукова програма за своєю структурою в основному відповідає очікуванням опитаних здобувачів вищої освіти (85,7% опитаних – у травні, 89,5% опитаних – у листопаді). Серед зауважень вказується: «дублювання дисциплін».

Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти оцінювали ефективність методів і методику викладання, які застосовуються на програмі.

Запропоновані твердження можна було оцінити за наступною шкалою:

- 3 – безумовно згоден;
- 2 – в основному згоден;
- 1 – однозначно не згоден;
- 0 – важко відповісти.

Щодо твердження «Методи викладання і навчання ефективні для цієї програми» узагальнені відповіді представлені у табл. 8.

Таблиця 8

**Оцінка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ефективності
методів викладання і навчання, які застосовуються на програмі**

Варіанти відповідей	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Безумовно згоден	92,6	94,7
В основному згоден	7,4	5,3
Однозначно не згоден	-	-
Важко відповісти	-	-

92,6% опитаних здобувачів вищої освіти у травні 2018 року та 94,7% – у листопаді 2018 року оцінюють методи викладання і навчання як ефективні.

Щодо задоволеності процесом викладання (твердження «Я задоволена(ий) викладанням») отримані результати представлені у табл. 9.

Таблиця 9

**Задоволеність здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти процесом
викладання**

Варіанти відповідей	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Безумовно згоден	92,6	94,7
В основному згоден	7,4	5,3
Однозначно не згоден	-	-
Важко відповісти	-	-

Моніторинг передбачає оцінку забезпеченості освітньо-наукової програми матеріально-технічними та навчально-методичними ресурсами. Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти оцінювали: доступність та якість навчальної, навчально-методичної, методичної літератури; комп'ютерне забезпечення освітнього процесу; роботу бібліотеки.

Узагальнені результати опитування з питання «Чи доступні Вам підручники, методичні посібники, лекції тощо в електронній та друкованій формах?» представлені у табл. 12.

Таблиця 12

Доступність здобувачам вищої освіти підручників, методичних посібників, лекцій в електронній та друкованій формах

Варіанти відповідей	Результати опитування (травень, 2018 р.)	Результати опитування (листопад, 2018 р.)
Так	100	100
Ні	-	-
Важко відповісти	-	-

Таким чином, зважаючи на усе вищезазначене, можна зробити загальний висновок – освітні послуги, які надаються Університетом, надаються на достатньо високому рівні і задовольняють більшість опитаних.

Враховуючи викладене, ухвалили:

1. Систематично проводити моніторинг здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо задоволеності освітньо-науковою програмою та якістю освітніх послуг. Відстежувати позитивну динаміку та виявляти слабкі чи проблемні зони з метою вжиття своєчасних заходів.

2. Науково-педагогічним працівникам враховувати в своїй діяльності конструктивні зауваження незадоволених отримувачів освітніх послуг, підтримувати високу оцінку якості та розширювати спектр освітніх послуг.

3. Науково-педагогічним працівникам формувати у майбутніх докторів філософії розуміння цілей їх професійного розвитку (знайомити здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з цілями освітніх програм).

Голова зборів, зав. каф.

Секретар

Н.П. Волкова

І.В. Олійник